

Практика управління закладом освіти №10
Жовтень 2021

ПРАКТИКА УПРАВЛІННЯ
ЗАКЛАДОМ ОСВІТИ

ОРГАНІЗОВУЄМО ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС

ІНКЛЮЗИВНЕ НАВЧАННЯ

Новий Порядок організації інклюзивного навчання: вивчаємо за п'ять хвилин

З 1 січня 2022 року інклюзивне навчання маєте організовувати за новим порядком. Уряд затвердив нову форму індивідуальної програми розвитку, ввів рівні підтримки в освітньому процесі для учнів з ООП, які навчаються в інклюзивних класах, і встановив правила надання підтримки. Тож маєте вивчити нові вимоги, щоб не припуститися помилок й не отримати штрафів, коли до вашого закладу завітає перевірка

ДО ТЕМИ

Оцінювання результатів навчання учнів: алгоритм організації та точки контролю

Обов'язки директора

Зараховує учнів з ООП до закладу освіти за очною (денною) формою здобуття освіти.

Утворює інклюзивний клас та організовує інклюзивне навчання на підставі:

- заяви одного з батьків або інших законних представників учня;
- висновку про комплексну психолого-педагогічну оцінку розвитку дитини, що надає ІРЦ з урахуванням рівня підтримки.

Формує команду психолого-педагогічного супроводу (*далі* — команда) для учнів, які потребують підтримки в освітньому процесі.

Затверджує індивідуальну програму розвитку учня (ІПР) та індивідуальний навчальний план учня (ІНП).

Складає та затверджує розклад психолого-педагогічних і корекційно-розвиткових занять (послуг).

Затверджує посадову інструкцію асистента вчителя.

Створює умови для надання послуг фізичного супроводу осіб та переклад жестовою мовою дітям з інвалідністю, які мають порушення опорно-рухового апарату та пересуваються на кріслах колісних або мають порушення зору, на підставі письмової заяви одного з батьків або іншого законного представника учня не пізніше ніж за два робочих дні після подання заяви.

Допустима кількість учнів

Учнів одного року навчання розподіляють між класами, враховуючи **рівні підтримки**, що визначені в додатку 1 Порядку:

- не більше одного учня, який потребує четвертого чи п'ятого рівня підтримки;
- не більше двох учнів, які потребують третього рівня підтримки;
- не більше трьох учнів, які потребують другого рівня підтримки.

Учнів, які потребують першого рівня підтримки, розподіляють між класами без урахування кількості таких осіб.

До з'єданого класу (класу-комплекту) учнів зараховують без урахування кількості таких осіб.

Обов'язки команди психолого-педагогічного супроводу

Проводить оцінку на основі письмової заяви у довільній формі одного з батьків або іншого законного представника учня та визначає потребу в наданні підтримки першого рівня для учнів, у яких виникають труднощі під час навчання та які потребують додаткової постійної чи тимчасової підтримки в освітньому процесі.

Ухвалює рішення про:

- надання підтримки першого рівня у протоколі за формою, що визначена в додатку 2 Порядку, або за висновком ІРЦ.
- припинення надання підтримки першого рівня за письмовою заявою одного з батьків або іншого законного представника учня.

Інші рівні підтримки для учнів забезпечують відповідно до висновку ІРЦ. Якщо у ньому відсутня інформація про рівень підтримки учня, команда визначає його за участю представника ІРЦ, що видав висновок, та з урахуванням складності порушень учня.

Складає:

- ІПР за формою, визначеною в додатку 3 Порядку, протягом двох тижнів з початку навчання;
- ІНП за участю педагогів, які викладають навчальні предмети / інтегровані курси, у взаємодії з учнями та/або їхніми батьками.

Індивідуальна програма розвитку та індивідуальний навчальний план

Індивідуальну програму розвитку:

- підписують усі члени команди та один з батьків або інший законний представник учня;
- переглядають не рідше ніж двічі на рік;
- зберігають в особовій справі учня три роки.

У разі відрахування, переведення учня до іншого закладу освіти батьки / інші законні представники учня подають копію ІПР до закладу освіти, де учень продовжує здобуття освіти.

Індивідуальний навчальний план повинен містити, зокрема:

- інформацію про назву закладу освіти, прізвище та власне ім'я учня;
- клас, в якому навчається учень;
- цілі виконання та строк дії;
- загальний обсяг навчального навантаження та кількість годин на тиждень для вивчення навчального предмета (інтегрованого курсу);
- інформацію про адаптацію чи модифікацію змісту освітніх компонентів освітньої програми, послідовність, форму і темп їх засвоєння, очікувані результати навчання.

ІНП схвалює педагогічна рада закладу, підписує один з батьків / інший законний представник учня. Форму ІНП визначає заклад освіти.

Психолого-педагогічні та корекційно-розвиткові заняття

Учням відповідно до рівня підтримки та ІПР надають психолого-педагогічні та корекційно-розвиткові послуги (допомога) у вигляді занять (табл.):

Як проводити заняття

Форма	Індивідуальна — відповідно до ІПР; групова — від двох до восьми осіб з урахуванням індивідуальних особливостей учнів (однорідності порушень розвитку, віку тощо)
Розклад занять	узгоджують з розкладом навчальних занять класу, в якому навчається учень; складають з урахуванням індивідуальних особливостей учнів. Не повинен призводити до перевантаження учнів
Місце проведення	У ресурсній кімнаті, медіатеці закладу освіти. Для учнів, що потребують тимчасового психологічного розвантаження або усамітнення, в ресурсній кімнаті створюють окрему зону, її використовують незалежно від розкладу занять. Ресурсну кімнату можуть використовувати усі учні закладу. Учні перебувають у ресурсній кімнаті та медіатеці винятково у супроводі педагогів, асистента учня або залученого фахівця, що проводить додаткові заняття
Хто проводить	Фахівці з числа працівників закладу освіти та/або додатково залучені фахівці, з якими заклад освіти або засновник укладають цивільно-правові договори
Тривалість	Індивідуальні — від 20 до 25 хв; групові — від 35 до 40 хв

Психолого-педагогічні та корекційно-розвиткові заняття не враховують під час визначення гранично допустимого навантаження учнів.

Обов'язки асистента вчителя та асистента учня

Асистент вчителя забезпечує організацію інклюзивного навчання учнів. Його посадові обов'язки визначає посадова інструкція.

Асистент учня забезпечує індивідуальні соціальні та соціально-побутові потреби учнів в освітньому процесі. Може бути один з батьків / інший законний представник, особа, уповноважена ними, або соціальний працівник, що надає послугу супроводу під час інклюзивного навчання.

Умови допуску асистента учня до освітнього процесу для виконання його функцій та вимоги до нього визначає МОН.

Міжкласні групи та групи подовженого дня

Інклюзивні міжкласні групи формують для учнів, які навчаються в різних інклюзивних класах одного або різних років навчання, для проведення занять, вивчення навчальних предметів, курсів, інтегрованих курсів, зокрема вибіркових.

Під час формування груп враховують індивідуальні програми розвитку. Кількість учнів в інклюзивній міжкласній групі повинна бути **не менше шести та не більше дванадцяти**.

До групи подовженого дня зараховують учнів за заявою одного з батьків / іншого законного представника.

Примітка. Складено відповідно до Порядку організації інклюзивного навчання у закладах загальної середньої освіти, затвердженого постановою КМУ від 15.09.2021 № 957. Дія Порядку не поширюється на спеціальні класи закладів загальної середньої освіти, спеціальні школи та навчально-реабілітаційні центри.